

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z RELIGII W SZKOLE PODSTAWOWEJ Nr 8 w Zielonej Górze

1. Podstawa prawna

- 1.1. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 30 kwietnia 2007r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. z dnia 11 maja 2007 r.)
- 1.2. ZASADY OCENIANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH Z RELIGII RZYMSKO-KATOLICKIEJ W SZKOŁACH opracowane przez Komisja Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski z dnia 25 sierpnia 2008 r. (KWEP-C- 464/08)

2. Ustalenia ogólne

- 2.1. Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia z religii polega na rozpoznawaniu przez nauczyciela religii poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z Podstawy programowej katechezy Kościoła katolickiego w Polsce oraz realizowanego przez nauczyciela programu nauczania, uwzględniającego tę Podstawę.
- 2.2. Ocenianiu nie podlegają praktyki religijne.
- 2.3. Nauczyciele religii na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) o:
 - wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych ocen śródrocznych i rocznych z religii, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania;
 - sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów;
 - warunkach i trybie uzyskania z religii oceny rocznej wyższej niż przewidywana.
- 2.4. Oceny z religii są jawne dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów).
- 2.5. Rezygnację z uczestniczenia w nauce religii składają rodzice (prawni opiekunowie) u dyrektora szkoły. Rezygnacja z uczestniczenia w zajęciach z religii może nastąpić w każdym czasie i traktowana jest, jako zmiana oświadczenia, o której mowa w § 1 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach (Dz. U. Nr 36 poz. 155 ze zm.).
- 2.6. W przypadku zwolnienia ucznia z zajęć z religii na podstawie zmiany oświadczenia, uczniowi nie ustala się odpowiednio ocen śródrocznych i rocznych, a w dokumentacji przebiegu nauczania nie dokonuje się żadnych wpisów.
- 2.7. Pozytywną ocenę roczną z nauki religii może otrzymać ten uczeń, który w klasie programowo niższej został sklasyfikowany na pozytywną ocenę roczną.
- 2.8. Uczeń, który nie uzyskał oceny rocznej z religii lub uzyskał roczną ocenę niedostateczną powinien uzupełnić braki w następnym roku szkolnym, w formie i terminie ustalonym przez nauczyciela religii.
- 2.9. Ocenę pozytywną z poprzedniego roku nauczania może uzyskać, o ile będzie uzupełniać braki w sposób uzgodniony z nauczycielem religii. W takim przypadku, przy ustalaniu ocen śródrocznych i rocznych, nauczyciel uwzględnia również te oceny bieżące, które uczeń uzyskał w wyniku uzupełniania braków. Gdy uzupełnienie braków nie jest możliwe, uczeń może być objęty nauką religii w kolejnym roku szkolnym, po przystąpieniu do egzaminu klasyfikacyjnego wyznaczonego przez dyrektora szkoły.

3. Cele oceniania

- 3.1. Systematyczne informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych oraz o postępach w tym zakresie;
- 3.2. Udzielanie uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu jego rozwoju;
- 3.3. Motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce;
- 3.4. Dostarczenie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w nauce oraz o specjalnych uzdolnieniach ucznia;
- 3.5. Umożliwienie nauczycielom religii doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

4. Obszary aktywności ucznia

- 4.1. Wiadomości i umiejętności określone w programie nauczania

- sprawdzanie stopnia zrozumienia podstawowych zagadnień,
- rozwiązywania problemów,
- stosowanie wiedzy przedmiotowej w sytuacjach praktycznych,
- znajomość Małego Katechizmu.

4.2. Aktywność na lekcjach.

4.3. Przygotowanie do katechezy, prowadzenie zeszytu, ćwiczeń.

4.4. Praca domowa.

4.5. Aktywność dodatkowa, pozalekcyjna.

5. Kryteria oceniania

5.1. Wiadomości i umiejętności określone programem

- Poprawne stosowanie podstawowych pojęć religijnych.
- Rozumienie znaczenia poznawanych zagadnień i stosowanie ich w sytuacjach praktycznych.
- Właściwe rozpoznawanie i definiowanie problemu.
- Analizowanie wszystkich aspektów zagadnienia, zaplanowanie rozwiązania.
- Uzasadnienie i prezentacja wybranego rozwiązania.
- Stopień łączenia elementów wiedzy z życiem.
- Znajomość Małego Katechizmu.

5.2. Aktywność na katechezie.

- Samodyscyplina.
- Inwencja twórcza.
- Zainteresowanie tematem katechezy, pilność.
- Inicjatywa (własne propozycje, pytania).
- Udzielanie pomocy innym uczniom.
- Współpraca w zespole.

5.3. Przygotowanie do lekcji.

- Posiadanie podstawowego wyposażenia ucznia (podręcznik, zeszyt, ćwiczenia).
- Odrabianie zadań domowych.
- Posiadanie niezbędnych materiałów pomocniczych.
- Znajomość tematu ostatniej lekcji.

5.4. Prowadzenie zeszytu.

- Systematyczność prowadzenia.
- Poprawność językowa.
- Estetyka.

5.5. Praca domowa.

- Stopień zrozumienia zadania.
- Poprawność merytoryczna wykonanych zadań.
- Samodzielność w wykonaniu zadania.

5.6. Aktywność pozalekcyjna, dodatkowa.

- Udział w konkursach przedmiotowych.
- Wykonywanie dodatkowych prac w czasie pozaszkolnym (wykonywanie pomocy dydaktycznych, realizacja projektów szkolnych, międzyszkolnych, ogólnopolskich).
- Podejmowanie działań wynikających z głównego celu katechezy szkolnej.

6. Kryteria oceny semestralnej i końcowo rocznej

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych uczniów z religii odbywa się w ramach oceniania wewnątrzszkolnego. Kryteria oceny semestralnej i końcowo rocznej odnoszą się do pięciu obszarów aktywności ucznia:

6.1. **Ocenę celującą (6)** otrzymuje uczeń, który:

- Opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania przedmiotu w danej klasie, zna biegle Mały Katechizm, interesuje się problematyką religijną, analizuje i poprawnie interpretuje omawiane zagadnienia, proponuje rozwiązania nietypowe, biegle i samodzielnie posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów praktycznych.
- Pracuje systematycznie z dużym zaangażowaniem na każdej lekcji, wykazuje inwencję twórczą, rozwija własne uzdolnienia, pomaga innym.
- Wykazuje się dużą systematycznością, zdyscyplinowaniem i pracowitością.
- Zeszyt ucznia wykazuje następujące cechy: systematyczność, poprawność merytoryczną wykonanych ćwiczeń, poprawność językowa, estetyka prowadzenia.
- Samodzielnie, twórczo i poprawnie wykonuje prace domowe, również nadobowiązkowe.
- Reprezentuje szkołę w olimpiadach, konkursach przedmiotowych i innych, lub posiada porównywalne osiągnięcia, realizuje projekty na zajęciach pozalekcyjnych, wykonuje dodatkowe zadania.
- Uczestniczy w rekolekcjach szkolnych.

6.2. **Ocenę bardzo dobrą (5)** otrzymuje uczeń, który:

- Wykazał się wiedzą i umiejętnościami o znacznym stopniu trudności, zna biegle Mały Katechizm, sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne, potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach.
- Pracuje systematycznie z zaangażowaniem na każdej lekcji. Wnosi własne pomysły i rozwiązania.
- Charakteryzuje się sumiennością, samodyscypliną i znaczącymi postępami w nauce.
- Zeszyt ucznia wykazuje następujące cechy: systematyczność, poprawność merytoryczną wykonanych ćwiczeń, poprawność językowa, estetyka prowadzenia.
- Samodzielnie i poprawnie wykonuje prace domowe.
- Uczestniczy w konkursach szkolnych, realizuje projekty na zajęciach pozalekcyjnych, wykonuje dodatkowe zadania.

6.3. **Ocenę dobrą (4)** otrzymuje uczeń, który:

- Opanował wiedzę i umiejętności umiarkowanie trudne, zna Mały Katechizm, wykonuje nietypowe zadania teoretyczne i praktyczne, poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności, rozwiązuje (wykonuje) samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne.
- Pracuje systematycznie na każdej lekcji, odpowiada na pytania nauczyciela.
- Wykazuje się samodzielnością, sumiennością i samodyscypliną.
- Zeszyt ucznia wykazuje następujące cechy: systematyczność prowadzenia, pomyłki i niewielkie błędy w wykonanych ćwiczeniach, staranność.
- Samodzielnie wykonuje prace domowe, zdarzają się niewielkie błędy.

6.4. **Ocenę dostateczną (3)** otrzymuje uczeń, który:

- Opanował wiadomości i umiejętności na poziomie podstawowym, potrafi zastosować zdobyte wiadomości w sytuacjach typowych według poznanego wzorca, rozwiązuje zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności wg poznanego wzorca.
- Pracuje w miarę systematycznie i doskonali w sobie tę cechę, rzadko aktywnie włącza się w przebieg lekcji, nie stawia pytań problemowych.
- Wymaga kontroli nauczyciela. Zeszyt ucznia wykazuje następujące cechy: luki w zapisach, pomyłki i zasadnicze błędy w wykonanych ćwiczeniach, niestaranność.
- Wykonuje prace domowe pod kontrolą, zdarzają się zasadnicze błędy.

6.5. **Ocenę dopuszczającą (2)** otrzymuje uczeń, który:

- Wykazał się znajomością treści niezbędnych w dalszym zdobywaniu wiedzy, wykonuje samodzielnie lub z niewielką pomocą nauczyciela zadania typowe, wyćwiczone na lekcji, o niewielkim stopniu trudności.
- Nie pracuje systematycznie, nie włącza się aktywnie w przebieg lekcji, sporadycznie odpowiada na pytania nauczyciela.
- Wymaga kontroli nauczyciela. Zeszyt ucznia wykazuje następujące cechy: liczne luki w zapisach, zasadnicze błędy w wykonanych ćwiczeniach niestaranność.
- Wykonuje prace domowe pod kontrolą, rozpoczyna pracę, lecz jej nie kończy, zdarzają się zasadnicze błędy.

6.6. Ocenę niedostateczną (1) otrzymuje uczeń, który:

- Nie opanował wiadomości i umiejętności elementarnych, a stwierdzone braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy, nie potrafi wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności nawet za pomocą nauczyciela.
- Nie pracuje systematycznie, nie włącza się aktywnie w przebieg lekcji, nie odpowiada na pytania nauczyciela.
- Wymaga kontroli nauczyciela. Zeszyt ucznia wykazuje następujące cechy: nieliczne zapisy tematów, zasadnicze błędy w wykonanych ćwiczeniach, niestaranność.
- Sporadycznie wykonuje prace domowe.

7. Narzędzia oceniania

7.1. Formy ustne:

- Odpowiedzi
- Dialog
- Opowiadania odtwórcze i twórcze
- Prezentacja

7.2. Formy pisemne:

- Sprawdziany, testy, kartkówki
- Zadania domowe
- Wypracowania (opowiadanie, charakterystyka, list, zaproszenie, telegram)
- Ćwiczenia wykonane na lekcji

7.3. Formy praktyczne:

- Realizacja projektów (np. album, gazetka, przedstawienia)
- Podejmowanie działań wynikających z głównego celu katechezy szkolnej
- Pomoce dydaktyczne

8. Kontrakt z uczniami (zasady organizacyjne oceniania uczniów – załącznik nr 1 – Edukacja Wczesnoszkolna ; załącznik nr 2 –kl. IV-VII SP)

9. Wymagania programowe

Zamierzone osiągnięcia uczniów zostały sprecyzowane w planach wynikowych do poszczególnych klas.

10. Sposoby dostosowania warunków sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów z dysleksją

10.1. Wiedza i umiejętności ucznia oceniane są przede wszystkim na podstawie wypowiedzi ustnych.

10.2. Przy ocenie zeszytu brana jest pod uwagę jego zawartość merytoryczna, poziom graficzny pisma nie jest brany pod uwagę.

10.3. Poziom estetyczny rysunku nie jest brany pod uwagę, lecz jego treść.

10.4. Wprowadza się możliwość pisania literami drukowanymi lub z użyciem komputera.

10.5. W zadaniach otwartych nie bierze się pod uwagę błędów w pisowni, praca oceniana jest na podstawie treści wypowiedzi pisemnej.

10.6. Wydłużenie czasu pisania o 50%.

10.7. Przy nauce Małego Katechizmu (tam gdzie jest wyliczanie) nie jest brana pod uwagę kolejność, lecz rozumienie treści.

11. Załączniki

Załącznik nr 1 Edukacja Wczesnoszkolna

Lekcja religii jest lekcją podczas której:

1. Poznajemy religię katolicką i w tym celu:
 - uczestniczymy systematycznie i aktywnie w lekcjach religii,
 - posiadamy systematycznie prowadzony podręcznik oraz zeszyt,
 - powstałe braki uzupełniamy na bieżąco,
 - jesteśmy dobrze przygotowani do każdej lekcji,
2. Pogłębiajemy wiarę w Boga i w tym celu:
 - w czasie modlitwy przyjmujemy postawę szacunku wobec Boga, skupienia i wyciszenia,
 - uczestniczymy w rekolekcjach szkolnych.
3. Uczymy się miłości bliźniego i w tym celu:
 - zachowujemy się cicho na lekcji, by nie przeszkadzać innym uczniom,
 - w czasie dyskusji zabieramy głos po udzieleniu go przez nauczyciela oraz po wysłuchaniu opinii innych,
 - kulturalnie i z szacunkiem odnosimy się do siebie nawzajem,
 - w czasie lekcji nie wolno jeść, pić, żuć gumy, chodzić po klasie itp.,
 - na lekcję przychodzimy punktualnie.

Na lekcji religii oceniane będą:

- wiadomości na podstawie odpowiedzi ustnych lub pisemnych;
1 sprawdzian w semestrze, /z większej partii materiału – zapowiedziany na tydzień przed sprawdzianem/ lub kartkówki z ostatniej lekcji;
- zadania domowe;
- Znajomość Małego Katechizmu wg podanego zakresu i terminu;
- praca na lekcji;
- aktywność;
- systematyczność i staranność prowadzenia ćwiczeń.

Oceny będą wystawiane w skali od 1-6. **Uczeń ma prawo poprawić każdą ocenę w terminie nie przekraczającym 30 dni.** Wyjątek stanowi zadanie domowe, które można poprawić tylko na następnej lekcji.

.....

Data i podpis Rodzica

.....

Data i czytelny podpis Ucznia

KONTRAKT

Lekcja religii jest lekcją podczas której:

2. Poznajemy religię katolicką i w tym celu:

- uczestniczymy systematycznie i aktywnie w lekcjach religii,
- posiadamy zawsze podręcznik, systematycznie prowadzony zeszyt; ćwiczenia
- powstałe braki uzupełniamy na bieżąco,
- jesteśmy dobrze przygotowani do każdej lekcji,

3. Pogłębiajemy wiarę w Boga i w tym celu:

- w czasie modlitwy przyjmujemy postawę szacunku wobec Boga, skupienia i wyciszenia,
- uczestniczymy w rekolekcjach szkolnych.

4. Uczymy się miłości bliźniego i w tym celu:

- zachowujemy się cicho na lekcji, by nie przeszkadzać innym uczniom, w czasie dyskusji zabieramy głos po udzieleniu go przez nauczyciela oraz po wysłuchaniu opinii innych,
- kulturalnie i z szacunkiem odnosimy się do siebie nawzajem,
- w czasie lekcji nie wolno: jeść, pić, żuć gumy, chodzić po klasie, korzystać z telefonów komórkowych itp.,
- na lekcję przychodzimy punktualnie.

5. Ocenianiu przedmiotowemu podlegają umiejętności i wiadomości

zgodne z obszarami aktywności wymienionymi w PSO

(do wglądu u nauczycieli religii)

- Prace klasowe, testy sprawdzające są obowiązkowe i zapowiadane, z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, podawany jest również zakres obowiązującego materiału
- Kartkówki sprawdzające bieżącą wiedzę (3ostatnie tematy-niezapowiedziane)
- W przypadku nieobecności ucznia na sprawdzianie nauczyciel może sprawdzić wiadomości i umiejętności(z zakresu sprawdzianu) w wybranej przez siebie formie
- Nauczyciel zobowiązuje się do sprawdzenia i ocenienia pisemnych prac w ciągu 14 dni. Prace pisemne po omówieniu wyników przechowuje nauczyciel.
- Ocenę z pracy klasowej (bądź zaległy sprawdzian)można poprawić/napisać podczas konsultacji (wg harmonogramu) w terminie nie przekraczającym 14 dni. Ocena z poprawy jest wpisywana do dziennika.
- Znajomość Małego Katechizmu wg podanego zakresu i terminu
- Po dłuższej nieobecności w szkole(powyżej 1 tygodnia) uczeń ma prawo być nieoceniany przez tydzień, w tym czasie powinien uzupełnić wiadomości i notatki w zeszycie, ćwiczeniach
- Ocena niedostateczna z pracy na lekcji nie podlega poprawie.
- Za wyjątkową aktywność uczeń może otrzymywać nagrodę w postaci „+” za 5 plusów otrzymuje ocenę cząstkową „6”
- Uczeń może w ciągu semestru 2 razy zgłosić nieprzygotowanie do lekcji
- Zeszyt ucznia i ćwiczenia są sprawdzane na bieżąco pod względem systematyczności i staranności ich prowadzenia
- Ocenę semestralną i końcowo roczną ustala nauczyciel

.....
Data i podpis Rodziców

.....
data i czytelny podpis Ucznia